

Rak prostate: koji su izbori liječenja

Prostate Cancer: what are the treatment options?

Svaki muškarac ima prostatu, sitnu žlijezdu iz koje se izlučuje nešto tekućine u muško sjeme (semen). Nalazi se na bazi mokraćnog mjehura a okružuje uretru (mokraćnu cijev koja provodi mokraću iz mjehura u penis). Svakom se desetom muškarcu u Australiji, kad tad u životu, postavlja dijagnoza raka prostate. Najviše pogađa muškarce iza 50 godina, ali postaje sve učestaliji tijekom slijedećih desetljeća. Međutim, ova vrsta raka obično sporo raste - većina muškaraca koji od njega obole, umiru od nečeg drugoga.

Što je zapravo rak prostate? Povećanje prostate je normalna stvar poslije srednjih godina. Mogu se pojaviti simptomi kao potreba za češćim mokrenjem. Ali povećanje prostate nije isto što i rak. Rak je zloćudna izraslina u prostati. Kad se otkrije rak, neki puta nije proširen izvan prostate. Ali nekada se proširi i pogađa druge dijelove tijela. Rak prostate u ranim stadijima obično ne pokazuje nikakve simptome.

Kako se liječi rak prostate?

Ovisi o mnogim stvarima, uključujući starost muškarca, kojom brzinom rak raste te je li se proširio po drugim dijelovima tijela.

Vrste liječenja:

- **Operacija** (Operation). Odstranjuje se cijela prostata.
- **Terapija zračenjem** (Radiation therapy). Rendgenskim se zrakama ubijaju stanice raka.
- **Brahiterapija** (Brachytherapy). Noviji oblik zračenja - obično najpovoljnije za muškarce s manjim rakom koji polako raste.
- **Ništa ne poduzeti - ali odlaziti na redovite preglede prostate kod specijaliste.** Ovakav izbor može biti povoljan za muškarce u kojih rak sporo raste a za koje se ne očekuje da će dugo živjeti. (Naprimjer, ako su iznad 70, ili imaju još neku drugu bolest koja im skraćuje život). Ali neki eksperti kažu da čak i neke sporo rastuće vrste raka mogu brzo napredovati i ugroziti zdravlje muškarca.
- **Hormonalna terapija** (Hormone therapy). Premda se rak prostate može izliječiti putem operacije i zračenja, samom hormonalnom terapijom može ga se jedino održavati pod kontrolom ali nikako izliječiti. Na ovaj se način rast raka može držati godinama pod kontrolom. Obično se primijenjuje kad se rak raširio po ostalim dijelovima tijela.

Koje su neke od štetnih posljedica liječenja?

- **Od operacije, zračenja i brahiterapije**

Jedan od rizika su poteškoće s erekcijom poslije liječenja, ali postoje postupci za svladavanje ovih problema. Isto tako postoji rizik od inkontinencije (nekontroliranog mokrenja), specijalno poslije operacije ali, ovo se stanje može

poboljšati primjenom odgovarajućih postupaka. Poslije zračenja može doći i do nekih poremetnji crijevnih funkcija i krvarenje iz crijeva.

- **Od hormonalne terapije**

Štetne posljedice mogu biti gubitak spolnog nagona, poteškoće s erekcijom, gubitak energije, oslabljivanje kostiju i navala vrućine u lice.

Kako ćete donijeti odluku za najprikladniji izbor liječenja?

S obzirom na popratne pojave, potrebno je prije donošenja odluke promisliti o mnogim stvarima. Naprimjer, 75 godišnjem čovjeku sa sporo rastućim rakom može više odgovarati da se ništa ne poduzima, umjesto da se muči s nepoželjnim popratnim pojavama. Ali za nekoga tko je samo 55 godina i pred kojim stoje još mnoge godina života, a ima rak koji brzo raste, možda bi bilo bolje ako bi se odlučio za operaciju. Važno je uzeti si nešto vremena za provjeravanje dobrih i loših strana svih metoda liječenja te o njima razgovarati s liječnikom.

Tko vam može dati dodatne informacije za pomoć u donošenju odluke?

Dobri ljudi s kojima možete razgovarati su slijedeći:

- Vaš liječnik opće prakse i specijalist. Napravite popis što sve želite pitati. Od liječnika opće prakse možete zatražiti uputnicu nekom drugom specijalistu, zbog još jednog mišljenja.
- **The Cancer Helpline** - nazovite **13 11 20**. (Tumači su na raspolaganju za osobe koje imaju poteškoće s engleskim).

Za dodatne informacije o zdravlju prostate na engleskom i na drugim jezicima, potražite - Zdravlje prostate: što svaki muškarac treba znati (**Prostate health: what every man needs to know**) - u **Multicultural Communication website** (vidi dolje).

Ako tebate pomoć za telefonske pozive na engleskom, nazovite Službu za prevađanje i tumačenje (**Translating and Interpreting Service**) na **131 450**.

Više zdravstvenih informacija na hrvatskom jeziku možete naći u **Multicultural Communication website** na <http://mhcs.health.nsw.gov.au>

Telefonski brojevi su točni za vrijeme objavljivanja ove informacije, ali ih se ne usklađuje s eventualnim promjenama. Preporuča se da brojeve provjerite u telefonskom imeniku.